

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

“PҲЙХАТГА ОЛИНДИ”

№ ВМ – 343 – 5А340801 – 2.01

“1” ИЮЛЬ 2003 й.

“ТАСДИҚЛАНДИ”
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

“8” ИЮЛЬ 2003 й.

**SOLIQQA TORTISH AMALIYOТИ
fanidan
DASTUR**

**Oliy ta'limning 340000 –“Biznes va boshqaruv” ta'lim sohasidagi
5A340603 – “Moliya, pul muomalasi va kredit” magistratura
mutaxassisligi uchun**

Tashkent – 2003

Tuzuvchi: i.f.n, B. Tashmuradova
Taqrizchilar: i.f.n. A. Kamolov
i.f.n. B. Umarov

Mazkur o'quv predmeti magistraturaning "soliq va soliqqa tortish" mutaxassisliklari, ikkinchi bosqich magistrarlari uchun soliqqa tortishni amaliy asoslarini o'rganishga mo'ljallangan.

Солиққа тортиш амалиёти фанининг асосий мақсади солиққа тортиш амалиётини тўлиқ ва чуқур ўргатишдан, магистрларнинг назарий билимларини солиққа тортиш амалиёти билан боғлашдан, магистрлик ишининг амалий асосларини мустахкамлашдан иборат.

Настоящая программа предназначена по дисциплине Налоги и налогообложение для изучения основ налоговой практики магистрантов второго года обучения.

Основной целью данного предмета является изучение в целом курса практики налогообложения, а также взаимосвязь теоретических и практических знаний, а следовательно, совершенствование практических материалов научных работ магистрантов.

The present program is intended on discipline taxes and taxation for analysis of the bases fundamentals of tax practice of the second grade level.

The main purpose of the given subject is the analysis as a whole course of practice of the taxation and also intercoupling of idealized and practical knowledge. Therefore perfecting of practical stuffs of scientific activities magisters.

Dastur Toshkent Moliya instituti Ilmiy Kengashida muhokama qilingan va nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 25 aprel 9-sonli bayonnoma).

Dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi oliy o'quv yurtlararo ilmiy-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengash majlisida muhokama qilingan hamda nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 1 iyul 37-sonli majlis bayoni).

1. SO'Z BOSHI

Fanning zarurligi va ahamiyati

Magistratura uchun mo'ljallangan o'quv dasturlari bakalavruturada olingan bilimlarni yanada chuqurlashtirishi, kengaytirishi, amaliyotga yaqinlashtirishi, fanning yangi qirralarini ochishga qaratilgan bo'lishi lozim. Shuningdek, magistrnlarni ko'proq mustaqil ta'lim olishga, mustaqil fikrlashga o'rgatishi lozim. Shu jihatdan "Soliqqa tortish amaliyoti" o'quv fanining magistrlar o'quv dasturlari rejasiga kiritilishi yuqoridagi maqsadlardan kelib chiqqan.

Soliqqa tortish amaliyoti fanining asosiy maqsadi soliqqa tortish amaliyotini to'liqroq o'rganishdan, magistrnlarning nazariy bilimlarini soliqqa tortish amaliyoti bilan bog'lashdan, magistrlik ishining amaliy asoslarini mustahkamlashdan, soliq organlari uchun yuqori malakali kadrlar tayyorlashdan iborat. Soliqqa tortish amaliyotini o'rganishni bir nechta muhim bo'limlarga ajratib olish lozim bo'ladi. Bu bo'limlar (mavzular) soliqqa tortish tizimining tuzilmaviy tarkibiga mos holda olib boriladi. Soliqqa tortish amaliyoti fanining o'rganilishi

respublikamizda soliqqa tortish amaliyotining tashkil etilishi bilan chambarchas bog'likligi sababli, davlat soliq inspeksiyalari faoliyatining tashkil etilishi bilan ham chuqur tanishish talab etiladi.

Soliqqa tortish amaliyoti o'quv kursi o'qitilishi magistrnlarning bevosita davlat soliq organlarida ishlab chiqarish amaliyotini o'tashi bilan bir vaqtda olib boriladiki, bundan maksad magistrnlarning davlat soliq organlari faoliyati bilan, soliq inpektorlari faoliyati bilan tanishish va o'rganish jarayonini osonlashtirishdir.

Fanga ajratilgan soatlar

Oliy kasbiy ta'limning davlat standartlarida mazkur kursga 120 soat hajmda vaqt ajratilgan. Ularning 40 soati ma'ruza, 40 soati amaliy mashg'ulot va mustaqil ishlarga 40 soat ajratilgan. "Soliqqa tortish amaliyoti" fanidan olgan bilimlar magistrlikning to'liq kursni tamomlagandan so'ng, kundalik faoliyatida uchraydigan dolzarb amaliy masalalarni echishda hamda zamonaviy iqtisodiyotga doir adabiyotlarni o'rganib, o'z malakalarini oshirishlarida qo'l keladi.

2. FAN DASTURI

Ma'ruza mashg'ulotlari uchun mavzular

Soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning huquqiy asoslari

Soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishda soliq qonunchiligidan foydalanish. Soliqqa tortish amaliyotini belgilovchi qonunlar. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. O'zbekiston Respublikasi Soliq Kodeksi. Alohida soliq turlari harakatini belgilovchi me'yoriy hujjatlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi qarorlari. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari. Xalqaro shartnomalar. Me'yoriy hujjatlarga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish. Davlat Soliq xizmati to'grisidagi O'zbekiston Respublikasi qonuni. Qonunlarning xarakatini bekor qilish tartibi.

Davlat soliq xizmati organlarining tashkiliy tuzilishi huquqlari va burchlari

Soliqni undiruvchilar tushunchasi. Soliq organlarining tarkibiy tuzilishiga baxo berish. O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi, uning bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq boshqarmalari, ularning bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq inspeksiyalari. Davlat solik inspeksiyasining tarkibiy tuzilishi. Bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq organlarining huquqlari va burchlari. Soliqlarni undirish usullari. Soliqlarni undirishning tashkiliy masalalari.

Yuridik shaxslarni soliqqa tortish amaliyoti

Davlat solik organlarida yuridik shaxslarni soliqqa tortish bo'limlari faoliyati bilan tanishuv. Soliqqa tortish maksadlarida yuridik shaxslarning guruhlanishi. Faoliyat turiga karab guruhlash. Mulk shakliga karab guruhlash. Soliqqa tortish tizimining qo'llanilishiga qarab guruhlash.

Yuridik shaxslar to'laydigan soliq va yig'imlar tarkibi va strukturasi hududlar bo'yicha tahlil etish (tuman, shahar, viloyat, respublika). Yuridik shaxslar choraklik, yillik hisobotlarini "o'qish" orqali ular moliyaviy holatiga baho berish. Yuridik shaxslar to'laydigan soliqlar va yig'imlar bo'yicha soliq hisoblari yig'indisini tuzish va ularga baho berish.

Qo'shma korxonalarini soliqqa tortish amaliyotini tashkil etish masalalari.

Tijorat banklarini soliqqa tortish amaliyoti

Moliyaviy sektorga kiruvchi tashkilotlar va respublikamizda ular faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari. Bank tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Bank tashkilotlarining choraklik va yillik hisobotlarini o'rganish va tahlil etish. Bank tashkilotlarida soliq turlari bo'yicha soliq ob'ektlarini aniqlash tartibi. Bank tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar dinamikasiga, strukturasi baho berish. Bank tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar hisoblarini tuzish va ularga baho berish.

Sug'urta tashkilotlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari. Sug'urta tashkilotlarining soliqqa tortiladigan daromadlarini nazorat qilishdagi muammolar. Sug'urta tashkilotlarini rivojlanishini ta'minlashda soliqqa tortishdan engilliklar. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi baho berish. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi baho berish. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi baho berish. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi baho berish. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi baho berish.

Resurslarni soliqqa tortish amaliyoti

Resurs soliqlari tarkibi va strukturasi. Davlat soliq, inspeksiyalarida resurslarni soliqqa tortish bo'limlari faoliyati, ularning funksiyalari va vazifalari. Resurs soliqlarini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari. Amaliy ma'lumotlar asosida resurs soliqlarning korxonalar moliyaviy faoliyatiga ta'siriga baho berish. Resurs soliqlarining hisoblarini tuzish. Resurs soliqlari bo'yicha tushumlar dinamikasi tahlili (tarmoqlar va hududlar bo'yicha). Resurs soliqlarini undirish amaliyotini tashkil qilishdagi muammolar va ularni bartaraf etish masalalari.

Jismoniy shaxslarni soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari

Jismoniy shaxslar to'laydigan soliqlar va to'lovlar tarkibi va strukturasi. Davlat soliq inspeksiyalarida jismoniy shaxslarni soliqqa tortish tartibining tashkil etilishi. Jismoniy shaxslar daromad solig'ini hisoblash va to'lash tartibi amaliyoti. Jismoniy shaxslar daromadlarini deklaratsiyalash. Davlat soliq organlarida daromadlarni deklaratsiyalash bo'limlarining faoliyati amaliyotini o'rganish va baho berish, xorijiy davlatlar tajribasi bilan solishtirish. Respublikamizdagi daromadlarni deklaratsiyalash amaliyotidagi muammolar.

Tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortish

Respublikamizda tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari. Tadbirkorlikning faoliyat turlari. Tadbirkorlarning daromadlarini qat'iy soliqqa tortish amaliyotidagi muammolar. Tadbirkorlardan undiriladigan soliq tushumlari dinamikasining hududlar bo'yicha tahlili. Tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortish amaliyotini takomillashtirish masalalari.

O'zbekistonda savdo tashkilotlarini soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari

Davlat soliq organlarida savdo tashkilotlarini soliqqa tortish bo'limlarining faoliyati, funksiyalari va vazifalari. Savdo tashkilotlarini soliqqa tortish tartibini belgilovchi me'yoriy hujjatlar to'plami. Savdo tashkilotlari turlari. Ulgurji savdo tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Chakana savdo tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Umumiy ovkatlanish korxonalarini soliqqa tortish tartibi. Savdo sohasidagi mikrofirmalarini va kichik korxonalarini soliqqa tortish amaliyoti. Savdo tashkilotlari turlariga qarab soliq hisoblari yig'indisini tuzish va ularning farqlanishiga baho berish. Savdo korxonalarini choraklik va yillik hisobotlarini tahlil

qilish. Hududlar buyicha savdo va umumiy ovqatlanish korxonalaridan undirilayotgan soliq tushumlariga baho berish va tegishli xulosalar chiqarish.

Soliq tushumlari tahlilini yuritishni tashkil etish

Davlat soliq organlarida soliq tushumlari tahlilini tashkil etish. Soliq tushumlarini tahlil etish turlari va shakllari. Soliq tushumlarini tarmoqlar, hududlar buyicha dinamik tahlil etish. Tahlil natijalaridan tegishli xulosalar chiqarish.

Iqtisodiy ko'rsatkichlar va soliq tushumlari kursatkichlarining bog'likligi. Soliq qonunchiligi ilmiy asoslanganligi va soliq tushumlarining bog'liqligi.

Tahlil natijalaridan magistrlik ishini yozishda foydalanish. Magistrlik ishi mavzusiga karab foydalanish maqsadida soliq tushumlari tahlili kursatkichlari asosida turli shakl va ko'rinishdagi tahliliy jadvallar tuzish usullari.

Soliq tushumlarini rejalashtirish amaliyotini tashkil etish

Davlat soliq organlarida soliqni rejalashtirish bo'limlarining tashkil etilishi. Rejalashtirish bo'limining vazifalari va funksiyalari. Soliqni rejalashtirish bo'limidagi ma'lumotlar va ish qog'ozlar bilan tanishish. Alohida hududlar, tarmoqlar buyicha va markazlashtirilgan holda soliq tushumlarini rejalashtirish. Soliq tushumlarining rejadagi miqdoriga ta'sir etuvchi iqtisodiy omillar.

Yuridik shaxslarning moliyaviy faoliyatini nazorat qilish. Jismoniy shaxslar daromadlarini nazorat qilish. Tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslar faoliyatini nazorat qilishning tashkil etilishi.

Boqimandalar va ular bilan ishlashni tashkil etish

Boqimandalik tushunchasi. Boqimandalikning yuzaga kelish sabablari. Soliq to'lovchiga bog'liq bo'lgan sabablar. Soliq to'lovchiga bog'liq bo'lmagan sabablar. Respublika (viloyat, shaxar, tuman) bo'yicha boqimanda summalarining holati. Boqimanda summalarini undirish usullari. Boqimandalikka qarshi ko'riladigan chora-tadbirlar.

Soliqqa tortish tizimi nazoratini yuritish tartibi va moliyaviy choralarning ko'llanilishi

Davlat soliq organlarida soliqlarning o'z vaqtida va to'liq undirilishi ustidan nazoratning tashkil etilishi. Nazorat qilish turlari va ularni muvofiqlashtirish. Soliq munosabatlarida nizolarni qarab chiqish. Soliq sub'ektlarining javobgarligi. Soliq to'lovchini javobgarlikdan ozod qilish. Soliqlar va yig'imlar bo'yicha boqimandalarni undirish tartibi. Moliyaviy jazo choralari va ularning qo'llanilishi. Soliq to'lash muddatlarini belgilash. Moliya yili. Da'vo qilish muddati. Ma'lumotlarning maxfiyligi. Soliq to'lovchining ro'yxat raqami. Soliqlar va yig'imlar summasini hisoblab chiqarishning to'g'ri va aniqligini tekshirish. Soliq va yig'imlarni to'lash. Soliq va yig'imlar summalarini qaytarish.

3. AMALIY MASHG'ULOTLAR MAVZULARI

Soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning huquqiy asoslari

Soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishda soliq qonunchiligidan foydalanish.* Soliqqa tortish amaliyotini belgilovchi qonunlar. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. O'zbekiston

Respublikasi Soliq Kodeksi. Alohida soliq turlari harakatini belgilovchi me'yoriy hujjatlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi qarorlari. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari. Xalqaro shartnomalar. Me'yoriy hujjatlarga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish. Davlat Soliq xizmati to'grisidagi O'zbekiston Respublikasi qonuni.* Qonunlarning xarakterini bekor qilish tartibi.

Davlat soliq xizmati organlarining tashkiliy tuzilishi huquqlari va burchlari

Soliqni undiruvchilar tushunchasi. Soliq organlarining tarkibiy tuzilishiga baxo berish.* O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi, uning bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq boshqarmalari, ularning bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq inspeksiyalari. Davlat solik inspeksiyasining tarkibiy tuzilishi. Bo'limlari va funktsiyalari. Davlat soliq organlarining huquqlari va burchlari. Soliqlarni undirish usullari. Soliqlarni undirishning tashkiliy masalalari.*

Yuridik shaxslarni soliqqa tortish amaliyoti*

Davlat solik organlarida yuridik shaxslarni soliqqa tortish bo'limlari faoliyati bilan tanishuv. Soliqqa tortish maqsadlarida yuridik shaxslarning guruhlanishi. Faoliyat turiga karab guruhlash. Mulk shakliga karab guruhlash. Soliqqa tortish tizimining qo'llanilishiga qarab guruhlash.

Yuridik shaxslar to'laydigan soliq va yig'imlar tarkibi va strukturasi hududlar bo'yicha tahlil etish (tuman, shahar, viloyat, respublika). Yuridik shaxslar choraklik, yillik hisobotlarini "o'qish" orqali ular moliyaviy holatiga baho berish. Yuridik shaxslar to'laydigan soliqlar va yig'imlar bo'yicha soliq hisoblari yig'indisini tuzish va ularga baho berish.

Qo'shma korxonalarini soliqqa tortish amaliyotini tashkil etish masalalari.

Tijorat banklarini soliqqa tortish amaliyoti*

Moliyaviy sektorga kiruvchi tashkilotlar va respublikamizda ular faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari. Bank tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Bank tashkilotlarining choraklik va yillik hisobotlarini o'rganish va tahlil etish. Bank tashkilotlarida soliq turlari bo'yicha soliq ob'ektlarini aniqlash tartibi. Bank tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar dinamikasiga, strukturasi hududlar bo'yicha baho berish. Bank tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar hisoblarini tuzish va ularga baho berish.

Sug'urta tashkilotlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari. Sug'urta tashkilotlarining soliqqa tortiladigan daromadlarini nazorat qilishdagi muammolar. Sug'urta tashkilotlarini rivojlanishini ta'minlashda soliqqa tortishdan engilliklar. Sug'urta tashkilotlari to'laydigan soliqlar va yig'imlar tarkibi, dinamikasi va strukturasi hududlar bo'yicha amaliy ma'lumotlar asosida tahlil etish. Soliqlar, yig'imlar va ajratmalar hisoblari yig'indisini tuzish.*

Resurslarni soliqqa tortish amaliyoti*

Resurs soliqlari tarkibi va strukturasi. Davlat solik, inspeksiyalarida resurslarni soliqqa tortish bo'limlari faoliyati, ularning funktsiyalari va vazifalari. Resurs soliqlarini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari. Amaliy ma'lumotlar asosida resurs soliqlarning korxonalar moliyaviy faoliyatiga ta'siriga baho berish. Resurs soliklarining hisoblarini tuzish. Resurs soliqlari bo'yicha tushumlar dinamikasi tahlili (tarmoqlar va hududlar bo'yicha). Resurs soliqlarini undirish amaliyotini tashkil qilishdagi muammolar va ularni bartaraf etish masalalari.*

Jismoniy shaxslarni soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari

Jismoniy shaxslar tulaydigan soliqlar va to'lovlar tarkibi va strukturasi. Davlat soliq inspeksiyalarida jismoniy shaxslarni soliqqa tortish tartibining tashkil etilishi. Jismoniy shaxslar daromad solig'ini hisoblash va to'lash tartibi amaliyoti. Jismoniy shaxslar daromadlarini deklaratsiyalash. Davlat soliq organlarida daromadlarni deklaratsiyalash bo'limlarining faoliyati amaliyotini o'rganish va baho berish, xorijiy davlatlar tajribasi bilan solishtirish. Respublikamizdagi daromadlarni deklaratsiyalash amaliyotidagi muammolar.*

Tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortish

Respublikamizda tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari. Tadbirkorlikning faoliyat turlari.* Tadbirkorlarning daromadlarini qat'iy soliqqa tortish amaliyotidagi muammolar. Tadbirkorlardan undiriladigan soliq tushumlari dinamikasining hududlar bo'yicha tahlili. tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslarni soliqqa tortish amaliyotini takomillashtirish masalalari.*

O'zbekistonda savdo tashkilotlarini soliqqa tortish amaliyotini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari*

Davlat soliq organlarida savdo tashkilotlarini soliqqa tortish bo'limlarining faoliyati, funktsiyalari va vazifalari. Savdo tashkilotlarini soliqqa tortish tartibini belgilovchi me'yoriy hujjatlar to'plami. Savdo tashkilotlari turlari. Ulgurji savdo tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Chakana savdo tashkilotlarini soliqqa tortish xususiyatlari. Umumiy ovqatlanish korxonalarini soliqqa tortish tartibi. Savdo sohasidagi mikrofirmalarini va kichik korxonalarni soliqqa tortish amaliyoti. Savdo tashkilotlari turlariga qarab soliq hisoblari yig'indisini tuzish va ularning farqlanishiga baho berish. Savdo korxonalari choraklik va yillik hisobotlarini tahlil qilish. Hududlar buyicha savdo va umumiy ovqatlanish korxonalaridan undirilayotgan soliq tushumlariga baho berish va tegishli xulosalar chiqarish.

Soliq tushumlari tahlilini yuritishni tashkil etish*

Davlat soliq organlarida soliq tushumlari tahlilini tashkil etish. Soliq tushumlarini tahlil etish turlari va shakllari. Soliq tushumlarini tarmoqlar, hududlar buyicha dinamik tahlil etish. Tahlil natijalaridan tegishli xulosalar chiqarish.

Iqtisodiy ko'rsatkichlar va soliq tushumlari kursatkichlarining bog'likligi. Soliq qonunchiligi ilmiy asoslanganligi va soliq tushumlarining bog'liqligi.

Tahlil natijalaridan magistrlik ishini yozishda foydalanish. Magistrlik ishi mavzusiga karab foydalanish maqsadida soliq tushumlari tahlili kursatkichlari asosida turli shakl va ko'rinishdagi tahliliy jadvallar tuzish usullari.

Soliq tushumlarini rejalashtirish amaliyotini tashkil etish

Davlat soliq organlarida soliqni rejalashtirish bo'limlarining tashkil etilishi.* Rejalashtirish bo'limining vazifalari va funktsiyalari. Soliqni rejalashtirish bo'limidagi ma'lumotlar va ish qog'ozlar bilan tanishish.* Alohida hududlar, tarmoqlar buyicha va markazlashtirilgan holda soliq tushumlarini rejalashtirish. Solik tushumlarining rejadagi miqdoriga ta'sir etuvchi iqtisodiy omillar.

Yuridik shaxslarning moliyaviy faoliyatini nazorat qilish. Jismoniy shaxslar daromadlarini nazorat qilish. Tadbirkorlik faoliyati bilan shugullanuvchi jismoniy shaxslar faoliyatini nazorat qilishning tashkil etilishi*.

Boqimandalar va ular bilan ishlashni tashkil etish

Boqimandalik tushunchasi. Boqimandalikning yuzaga kelish sabablari. Soliq to'lovchiga bog'liq bo'lgan sabablar. Soliq to'lovchiga bog'liq bo'lmagan sabablar. Respublika (viloyat, shaxar, tuman) bo'yicha boqimanda summalarining holati. Boqimanda summalarini undirish usullari. Boqimandalikka qarshi ko'riladigan chora-tadbirlar.

Soliqqa tortish tizimi nazoratini yuritish tartibi va moliyaviy choralarning qo'llanilishi*

Davlat soliq organlarida soliqlarning o'z vaqtida va to'liq undirilishi ustidan nazoratning tashkil etilishi. Nazorat qilish turlari va ularni muvofiqlashtirish. Soliq munosabatlarida nizolarni qarab chiqish. Soliq sub'ektlarining javobgarligi. Soliq to'lovchini javobgarlikdan ozod qilish. Soliqlar va yig'imlar bo'yicha boqimandalarni undirish tartibi. Moliyaviy jazo choralari va ularning qo'llanilishi. Soliq to'lash muddatlarini belgilash. Moliya yili. Da'vo qilish muddati. Ma'lumotlarning maxfiyligi. Soliq to'lovchining ro'yxat raqami. Soliqlar va yig'imlar summasini hisoblab chiqarishning to'g'ri va aniqligini tekshirish. Soliq va yig'imlarni to'lash. Soliq va yig'imlar summalarini qaytarish.

4. TAVSIYA ETILAYOTGAN MAVZULAR BO'YICHA KO'RGAZMA NAMOYISH MATERIALLARI: INFORMATSION TEXNIK VOSITALAR

Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar

Bu fanni o'qitish jarayonida zamonaviy texnik vositalardan, kompyuterlardan, aloqa vositalardan, Internet tarmog'idan va boshqa informatsion texnik vositalardan foydalanish belgilangan.

1. Kompyuter;
2. Audio va video jihozlar;
3. Diaproektor;
4. Kodoskop;
5. Grafoproektor;
6. Internet tarmog'i: <http://www.nalog.ru>.

5. O'ZLASHTIRISHNING NAZORATI

Fanni magistrantlar qanday o'zlashtirganligini nazorat qilish ishlari joriy, oraliq, yakuniy nazoratlar, test, yozma ish, magistrant mustaqil bajargan ishlar konspekti, sxema, diagramma - grafiklarini baholash orqali olib boriladi.

"Soliqqa tortish amaliyoti" fanida magistrantlarga 40 soat ma'ruza va 40 soat amaliy mashg'ulot o'tkaziladi. Fan bo'yicha magistrantlarning o'zlashtirishini baholab borish quyidagicha amalga oshiriladi:

Baholash mezonlarini quyidagicha guruhlangan: Oraliq baholash jami ballning 35%ini tashkil qiladi. Joriy baholash ham jami ballning 35%ini tashkil etadi. Yakuniy baholash jami ballning 30%ini tashkil qiladi.

Demak, oraliq baholashda eng yuqori ball 28,0 ni tashkil etib, magistrant ushbu ballning 55%idan - 100%igacha oralig'ida ya'ni, 15,4 balldan - 28,0 ballgacha to'plashi mumkin. Joriy baholashda ham eng yuqori ball 28,0 ni tashkil etib, magistrant ushbu ballning 55%idan - 100%igacha oralig'ida ya'ni, 15,4 balldan - 28,0 ballgacha to'plashi mumkin. Yakuniy baholashda esa yuqori ball 24,0 ni tashkil etib, magistrant ushbu ballning 55%idan - 100%igacha oralig'ida ya'ni, 13,2 balldan - 24,0 ballgacha to'plashi mumkin.

Semestr davomida fan bo'yicha to'plagan ballar quyidagi o'zlashtirish ko'rsatkichlari bilan baholanadi:

- 86 - 100 - "a'lo";
- 71 - 85 - "yaxshi";
- 55 - 70 - "qoniqarli".

6. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Karimov I.A. O'zbekiston buyuk kelajak sari. -T.: O'zbekiston. 1998.
2. Karimov I.A. O'zbekiston iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish yo'lida. -T.: O'zbekiston, 1998.
3. Karimov I.A. O'zbekistonning siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolini asosiy tamoyillari. -T.: O'zbekiston, 1997.
4. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari. -T.: O'zbekiston, 1998.
5. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. -T.:O'zbekiston, 1992.
6. O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi. - T.:Adolat, 1999.
7. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi. - T.: Adolat 1999.
8. O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq xizmati to'g'risida"gi Qonuni. Xalq so'zi, 1997 yil 29 avgust.
9. "O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2002 yil 30 dekabrda 455-sonli O'zbekiston Respublikasining 2003 yilgi byudjet parametrlari to'g'risida"gi qarori. Soliqlar va bojxona xabarlar, 2003 yil 17 yanvar.
10. Instruktsiya Ministerstva finansov i Gosudarstvennogo nalogovogo komiteta Respubliki Uzbekistan № 08-18. "O poryadke ischisleniya i uplati v byudjet naloga na doxodi fizicheskix lits" zaregistrirrovanniy Ministerstve Yustitsii Respubliki Uzbekistan № 444. ot 11.06.98.
11. Beganov V.S. Moliya siyosati, soliqlar va soliqqa solish. -T.: Iqtisodiyot va huquq dunyosi, 1998.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Soliq qonunchiligi buyicha normativ aktlar to'plami. 1-2 qism. Toshkent 2002.
2. 2002 yil soliqlari va majburiy to'lovlar buyicha ma'lumotnoma. -T.: 2002.
3. Mahsulot (ish, xizmat) ishlab chiqarish va sotish harajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakllantirish tartibi to'g'risidagi nizom. Toshkent 1999 y.
4. O'zbekiston Respublikasining "Boj tarifi to'g'risida"gi Qonuni 1997 yil 29 avgust.
5. O'zbekiston Respublikasining "Davlat bojxona xizmati to'g'risida"gi Qonuni 1997 yil 29 avgust (1998 yil 1 maydagi o'zgartirish va qo'shimchalar bilan).
6. Eksport-import yuklarini rasmiylashtirishda bojxona organlariga taqdim etiladigan hujjatlar ro'yxati. O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligidan 1998 yil 8 aprelda 428-son bilan ro'yxatdan o'tgan.
7. Jami yillik umumiy daromad haqida deklaratsiya (bayonnoma) to'ldirish bo'yicha uslubiy qo'llanma. /Soliq to'lovchining jurnali/, 2000 yil 2-son.
8. Malikov T.S. Soliqqa tortishning dolzarb muammolari. -T.: Akademiya, 2002.
9. Smit A. "Issledovanie o prirode i prichinax bogatstva narodov". -M.: MP Ekonom, Klyuch, 1998.
10. Sobirov X. Buxoro amirligida soliqlar. /Soliq to'lovchining jurnali/, 1997 yil 8-son.
11. Saburova S. Xiva xonligida soliq (qo'ng'irotlar davri). /Soliq to'lovchining jurnali/, 2001 yil 12-son.
12. Uproshchena sistema nalogooblojeniya. /Ekonomicheskoe obozrenie/ 2002 yil № 1-2 (29-30).